

Za resnico in pravico

od boja do zmage!

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.
STEVI. (No.) 39. CHICAGO, ILL., PETEK, 7. MARCA — FRIDAY, MARCH 7, 1924. LETO (Vol.) X.

Vitezom milijondolarskega fonda.

SOCIALISTOM SE CEDE SLINE, KO VIDIJO DOLGO
VRSTO DAROV ZA SLOVENSKI KOLEGIJ.

Istega prepričanja je bil naš urednik, ki te trote dobro pozna. Pošteno jih je radi te hinavščine sklestil, ko so tik pred otvoritvijo doma namignili, da jim že sije tako težko pričakovana doba "ven meta-nja." Da je v polno zadel, se vidi iz tega, ker je završalo mej njimi, kakor mej kokošmi, ko se jastrebi spusti mej nje. Sicer so si mej seboj gotovo prav po "kranjsko" priznavali: Glej ga h... ta nas je pa pogruntal! Samo to jim ni bilo prav, da jih je malo prehitro pogruntal in razgalil. Oni so mislili na dan otvoritve "črne" čebelice se z bombastičnimi govori izplačati za njih požrtvovalno sodelovanje, kakor mladi gospodar svoje sestre in potem zavzeti mesto popolnega gospodarja v hiši. To veselje jim je skazil. Odtod njih robante-nje. Drugače bi jim bilo vseeno. Saj Narodni dom je pod streho, sami tudi, naj zunaj pada toča kakor krompir debela.

Da bi neugodni vtis tega članka, ki je bil za prazniško razpoloženje kakor ploha na procesijo sv. Rešnjega Telesa, zabrisali, so se pa ob naš kolegij obregnili.

Vi vitezi milijondolarskega fonda. Jaz vem, da vas peče in grize, kakor sama čista paprika, ko vidite dolgo vrsto darov, deloma prav debelih, za kolegij. Vem, da se vam sline cede po njih, ki jih ko-maj sproti požirate. Prav smilite se mi. Rad bi vam svetoval, da še vi tako naredite. Toda krede ni krede, ker je prvi milijondolarski fond zgnil v vaše žepe, starokrajske vojne sirote, za katere ste ga nabirali, so morale pa sline požirati. Enkrat eden, enkrat eden, kajne? Da jih boste pa vi malo lažje, naj vam k polžu, ki vam kar ne gre doli, vsaj malo hrena dam. Ravno te dni smo mi plačali prvih dvanajst tisoč na farmo. Mej temi res da niso bili sami ljudski prispevki, ampak tudi naši prihranki. Vendar je bilo precej ljudskih "grošev" vmes, kakor lahko razvidite iz dolgih vrst darov. O ljudstvo dobro ve, kdo ima srce zanj, kdo pa samo besede in obljube, kakor vi! Za razne komarje se malo skušeni Amerikanec ne zmeni, so nekaj preveč navadnega.

Ne bo več dolgo, ko se bo začel na naši farmi dvigati kolegij. Tega se vi bojite, kaj ne? Po pravici! Še bolj bi se ga lahko. Kajti v bodočem kolegiju vzgojeni rojeni Amerikanci ne bodo vaše rdeče, barabske zalege toliko časa in tako mirno prenašali, kakor smo jo mi, ki smo se produktov vaših živalskih nagonov že preveč navadili, kar nam seveda ni posebno v čast. Oni vas bodo s postavno oblastjo poučili, da se po mestnih bulevarjih ne vozi gnoja in ne razliva gnojnice, kakor to vi delate v naši skupno narodno sramoto pred ameriško javnostjo. Oni bodo energič-

no protestirali proti temu, da bi bile lawndalske barabe termometer za naše narodno kulturno stanje.

Vi le pisančite naprej kar vam drago proti našim načrtom, ker to je za nas le reklama. Le iščite Baalamov kjer jih hočete in prosite jih pri vseh bogovih, naj vam pomagajo nas preklinjati. Njih kletev se bo spremenila v blagoslov.

To, vitezi milijondolarskega fonda vam je imel povedati:

Ta pravi.

FILIPINCI SE NISO DOZORELI
ZA NEODVISNOST.Prezident Coolidge dal zaup-nico vojaškemu guvernerju
generalu Woodu na Filipinah.

Washington. — Prezident Coolidge, pred katerega je te dni prišla filipinska komisija, ki je predložila kongresu in prezidentu spomenico, v kateri prosi za popolno neodvisnost filipinskega naroda ni dobila zaželenega odgovora. Prezident je odgovoril v obširnem pismu, da filipinski narod še ni popolnoma pripravljen, da bi znal težke državne probleme voditi sam. Zato, je rekel prezident Coolidge, bi ne bilo prav ne le po, da bi Združene države odtegnile svojo pokroviteljsko roko od naroda, za katerega so se zavezale, da ga bodo čuvala toliko časa, da se tako visoko civilizira, da bo sposoben sam sebe vladati.

Dalje je v spomenici tudi obtožnica filipinske zakonodaje proti vojaškemu guvernerju generalu Woodu, v kateri ga dolže avtokratstva in drugih činov. Na to obtožnico je prezident odgovoril, da vlada ima v guvernerja popolno zaupanje in da sovrastvo proti njemu izvira iz le političnih virov. S tem je torej filipinska neodvisnost odgojena za nedoločen čas.

Pomoč za ponesrečene v potresni zoni.

San Jose. — Danes so se čutili novi potresni sunki po več krajih države Costa Rica. Škode zadnji sunki niso povzročili. Osobe ameriškega poslanstva je rešeno in ni nobeden izmed njih poškodovan. Pomožna ladija z več zdravniki in medicinskimi zaglogami je na potu v San Jose, da pomaga ponesrečenim. Tudi iz Južne Amerike je par ladij na potu z živili in raznimi potrebščinami za ponesrečene. Koliko znaša število mrtvih še ni dognano.

V državi Honduras v centralni Ameriki postaja položaj vedno slabši. Revolucija se širi in domače vladne čete jo najbrže ne bodo v stanju zatreti.

RAZNE VESTI.

Kongresnik More iz države Illinois je predložil kongresu zahtevano predlogo, da se naj preišče zadeve vojaških jetnikov, ki se nahajajo po raznih jetnišnicah še iz časa vojne radi gotovih vojnih pregreškov, zakar jih je kaznovalo vojno sodišče. Mnenje kongresnika More je, da se naj te vojake oprosti.

V kongresu je začelo 58 kongresnikov z močno agitacijo za olajšanje suhega Volsteadovega zakona. Kongresniki agitirajo, da naj se dovoli izdelovanje in prodajanje lahkega piva in vina.

Iz Stockholma na Švedskem poročajo, da so tehniški iznajdljivi brzojavni stroj, ki pošlje nad 400 besed na minuto. Stroj je izdelal švedski poročnik Thor Thorenblad.

V Minneapolis, Minn. je vložila neka indijska vnučinja na Old First National Bank zahtevo za vlogo, ki jo je vložil njeni stari oče, ki je bil indijski glavar rodu Little Crow. Vloga je bila \$2.000 in je bila vložena leta 1859. po 4 odstot. Svota je narasla blizu 100 tisoč dolarjev do letošnjega leta, katere vnučinja zahteva.

V Michigan City, Ind. je bil včeraj aretiran John Kabazinski, ki je ukradel predkratkim za \$1000 zlatne neke Miss Southerland.

Iz Dunaja poročajo, da je gorko vreme zadnjih dni povzročilo zopet več plaznih nesreč v alpah. Sneg se zopet trga iz gora in drsi v velikanskih plazovih v doline. Zaznamovati je zopet več smrtnih slučajev.

Iz Sofije pravi poročilo, da so bolgarske oblasti pozaprlje do 200 macedoncev, ki so hoteli povzročiti revolucijo proti Cankovu.

Newyorški župan Hylan se je včeraj zopet vrnil v svoj županski urad. Vsled bolezni je bil odsoten iz urada nekaj nad 6 mesecev.

V Southamptonu v Angliji je zadržan parnik Majestic vsled pristaniške stavke. Dasi so delavci že na delu ne bodo mogli spraviti tovore s parnikov še dober teden. Kot Mauretania, tako bo mogel tudi Majestic čakati cela dva tedna, da bo prišel na zopetni pravi vozni red.

Iz Manile na Filipinih poročajo, da je 19 domačinov obdolženih raznih umorov. V kratkem je bilo umorjenih na Filipinih od domačinov fanatikov 17 ameriških vojakov in dva častnika.

Iz Berlina poročajo, da je pozvan vodja nemške ljudske stranke dr. Karl Craemer od treh poslancev na dvoboj. Pozivali so ga zato, ker jih je osebno razžalil s svojimi govori v parlamentu.

Iz New Yorka je te dni odplul v Evropo multimilijonar J. P. Morgan. Govori se, da se bo udeležil pariške ekonomske konference. Oča Morgan bo Nemčiji posodil groše, ako bodo eksperti pronašli, da je varno.

Iz Edisonovih zapiskov se vidi, da je bil pred 46 let en sam telefon na svetu. Koliko jih je pa danes?

NEMČIJA SE NAHAJA
PRED NOVO FINANČNO
KRIZO.

Kriza ogroža državni proračun. — Neprejemanje davkov iz zasedenega ozemlja je vzrok krize.

Berlin. — Nemški finančni minister je včeraj v svojem poročilu obrazložil finančno stanje današnje Nemčije. Primerjal je sedanje nemške dohodke s proračunom tega leta in številke kažejo, da vlada ne bo mogla dolgo voziti na podlagi sedanjih dohodkov, ki jih prejema od sedaj določenih davkov.

Glavni vzrok, da se državni dohodki manjšajo je pripisovati temu vzroku, ker Nemčija sedaj ne prejema davkov iz zasedenega ozemlja. Zasedeni Ruhr s svojimi bogatimi industrijskimi napravami je prinašal državi velike dohodke. Država vsled okupacije Poruhra zgubi skoro petino davkov, kar že veliko pomeni na leto. Istotako se izogiba narod plačevati gotove carine v zasedenem ozemlju. Vse to so posledice, ki obetajo žalostno bodočnost za Nemčijo.

Dokler Nemčija ne bo v stanu bilancirati svojih proračunov na podlagi dohodkov, tako dolgo je tudi škoda misliti, na kako prihodnost, ki bi dajala jamstvo za odplačevanje reparacijskih odškodnin zaveznikom.

Kot se da razumeti finančnega ministra on sugestira, da se naj naprosi zaveznike dovoljenje za kolektanje davkov v Ruhr. Seveda to je pa veliko vprašanje, bo li Francija kaj takega dovolila, ker ona je zato okupirala Ruhr, da zaseže, kar se dobi more pod sedanjimi okoliščinami v okupiranem ozemlju. Za Nemčijo ni drugega izhoda, kakor, ako mora dobiti zadostno posojilo, da bi plačala Francijo, nakar bi se Francija umaknila iz Ruhr in potem bi Nemčija imela prosto roko v svojem teritoriju za preuredbo težavnega davčnega vprašanja. Zatem bi tudi lahko preuredila svojo industrijo, da bi ji prinašala potrebne dohodke. Druge poti ni.

Članom Slovenske Čitalnice se naznanja, da se vrši seja Čitalnice danes v petek zvečer dne 7. marca takoj po večernem cerkvenem opravilu. Vsi člani in članice čikaške slovenske Čitalnice so vabljeni, da se seje prav gotovo udeležijo.

Odbor.
Ameriška nadškofa poklicana v Rim.
Chicago. — Čikaški nadškof Mundelein in newyorški nadškof Hayes sta uradno poklicana v Rim k sv. Očetu. Javno mnenje prevladuje, da bosta imenovana kardinalom in, da se bosta vrnila z rdečimi kardinalskimi klobuki. Jutri v soboto že odideta iz New Yorka.

Iz neodrešene domovine.

ZBOR ZAUPNIKOV GORIŠKIH SLOVENCEV. — SMEŠNA MOBILIZACIJA. — RAZNOTERE NOVICE.

Gorica. — Dne 11. febr. so imeli zaupniki goriških Slovencev veliko posvetovanje. Udeležili so se ga najodličnejši narodni predstavniki kot poslanci goriških Slovencev posl. Šček, dr. Bitežnik in dr. Besednjak, ki je zborovanju predsedoval. Poleg imenovanih se je udeležilo več lokalnih mož zaupnikov, kateri so prejeli od poslancev in voditeljev razne informacije za nadaljni boj proti raznim neznosnim razmerami na slovenskih tleh v Italiji. Obenem pa so poslanci in narodni predstavniki informirali zaupnike o delovanju v parlamentu. Dr. Besednjak je ostro ožigosal nakane fašistov in pojasnil razne spletke, ki jih vršijo fašisti proti Slovincem. Poslanec Šček je povedal, kako intrigajo fašisti proti njemu, kaj se mu vse podtika, itd. Za njim je govoril dr. Bitežnik. Posvetovanje se je zaključilo z izraženim zaupanjem do voditeljev goriških Slovencev. Dr. Besednjak je v sklepnem govoru povdal, da morajo postati zbori zaupnikov stalna ustanova goriške organizacije. Z delom, vstrajnostjo in s polno zavestjo svoje narodne dolžnosti, morajo Goriški Slovenci, ustvariti organizacijo, na katero bodo ponosni oni sami, in ki bo uživala spoštovanje tudi naših narodnih nasprotnikov.

Prihod škofa dr. Fogarja v Trst.

Iz zanesljivega vira se poroča, da so vse ovire glede novega tržaškega škofa dr. Fogarja domalega odstranjene ter nastopi škof svojo službo koncem tekočega ali začetkom bodočega meseca.

Mobilizacija v Čepovanu.

To ni samo šala, marveč gola resnica. Orožniški brigadir (narednik) je dobil od vojnega ministra v Rimu plačate za slučaj mobilizacije. Možakar ni vedel boljšega in jih je dal nabiti na vseh običajnih prostorih. Ljudje so prestrašeni čitali in iz hiš se je razlegal jok mater in nevost. "Mobilizacija, vojska," je šlo od hiše do hiše. Končno pa je zavladal mir, kajti orožniki so popravili svojo pomoto. Naše ljudstvo je ovekovečilo ta dogodek, ki ga bodo morali vpoštevati tudi zgodovinarji s šalo, da je Lokovec napovedal vojno Čepovanu. Tako poroča "Goriška Straža."

Z Goriškega.

V kratkem bodo pričeli pripravljati goriško stolnico, ki je bila med vojno težko poškodovana. — Nesreče s strešivom. V Črničah je dobil Fr. Podgornik nek projekt, ki se je razpočil in ga težko ranil. — V kradiskuti je kopal na polju 25-letni Stanko Slavec. Med kopanjem je zadel z motiko ob neko razstrelivo, ki se je vsled udara razpočilo. Zadel je težke zunanje

in notranje poškodbe.

Smrtna kosa.

Zadnji četrtek zjutraj je umrl v visoki starosti 76 let g. Anton Jacobi. Poznat je bil v celem mestu. Svoječasno pred vojno je bil poveljnik goriških veteranov. Med vojno je bil poveljnik vojaške bolnišnice, ki je bila nastanjena v velikem semenišču. Bil je Goričan stare korenine.

"Patria e Libertà" (Domovina in Svoboda).

Tako se imenuje nova stranka, ki so jo ustanovili fašisti, kateri so se odcepili ali so bili izključeni iz vladajoče fašistovske stranke. Vodita jo bivša poslanca Misuri in Corgini. Nastopiti hoče pri volitvah samostojno.

Uprava postojnske jame.

Ze meseca decembra je razpravljal italijanski ministrski svet o upravi postojnske jame. Zahteval je, da se uprava jame loči od uprave idrijskega rudnika, kar je bilo dosedaj združeno. Sedaj poročajo listi, da bo postojnsko jamo upravljala posebna komisija, sestavljena na predlog finančnega ministra in ministra za narodno gospodarstvo. S tem bo uprava jame znatno olajšana, ker se ne bo treba pečati z denarji mi težkočami idrijskega rudnika. Za upravo je predvidenih 400.000 lir letno.

V škaf vrele vode je padla v četrtek dopoldne na Opčinah 14 mesečna Valerija Gnevna. V otroški nevednosti je hotela pljuskati po vodi, in se je nagnila nad škaf, nakar je izgubila ravnotežje in padla v vrelo vodo. Prepeljali so jo sicer takoj v tržaško mestno bolnico, kjer pa je še isto noč izdihnila.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO
itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s to in zanesljivimi bankami v starem kralju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnje pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lire bile včeraj sledeče:

Skupne s poštnino:	
500 — Din.	\$ 7.10
1,000 — Din.	\$ 13.85
2,500 — Din.	\$ 34.50
5,000 — Din.	\$ 68.50
10,000 — Din.	\$ 136.00
100 — Lir.	\$ 5.10
200 — Lir.	\$ 9.85
500 — Lir.	\$ 23.75
1,000 — Lir.	\$ 46.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, d stikrat docela nepriznava, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato pošiljke nakazuje po cenah dneva, mi sprejmemo danar.

BOLAJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POSTI KAKO TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljke naslovite na — SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

78 — 9th AVENUE, NEW YORK CITY

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki tork, ured, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglaševanja na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1910, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

J. M. TRUNK:

LENIN.

Vladimir Jiljič Uljanov je njegovo pravo ime. Za imenom Nikolaj Lenin se je skrival. Komaj 53 let mu je bilo, ko so ga položili v grob. Časopisi so poročali, da je zaplakalo 150 milijonov Rusov, ko se je raznesla novica, da je Lenin preminul. Dvomim, da bi poročilo odgovarjalo resnici. Velik je bil ta mož, to stoji, a vsaj postati velik in slaven je hotel tudi Herostrat, ko je zapalil v Efezu Dianino svetišče, in velik v nekem oziru je tudi Atila, velik Timur Lenk, Tamerlan... "biči božji," kakor zgodovina te može imenuje. Med velikostjo in velikostjo je bistvena razlika. Veliko, celo velikansko delo je izvršil ta mož, da je proti njemu sam Napoleon pravi palček, zrušil je carstvo, podrl pravoslavno cerkev, uprizoril je revolucijo, pred katero je trepetal ves omikan svet, in trepeče še. A kakšno je to delo? Delo tega početja pravzaprav ne moremo imenovati, kvečjemu strahovit poizkus, poizkus namreč uresničiti sanje in uveljaviti nebrzdan srd.

Delo ni, le poizkus, ker dandanes, ko je Leninov grob še svež, lahko trdim, da je to delo izpodletelo, se zgrudilo v samem sebi. Komunizem, kakršnega si je zamislil Lenin, je pokopan, in sicer so ga pokopali ravno isti, za katere je bil v prvi vrsti zamišljen, namreč ruski kmetje. Tisočeri, lahko trdim, so skušali upeljati komunizem, še pred nekaj leti so naredili tak poizkus blizu Seattla v državi Washington; propadli so vsi do zadnjega. Lenin se je lotil tega dela v ogromnem obsegu, kakršnega svet še ne pomni, in ga bo težko, a kakor drugi v malem, tako je Lenin propadel v velikem.

Zdi se mi, da sta bile v Leninu dve duši: ena slovanska in druga — tartarska. Ko gledam Leninovo podobo, se mi zdi, da vidim, kako seva iz njegovega očesa mehka, sanjava slovanska duša, a vidim tudi, da sika iz njegovih potez neukroten tartarizem. Znano je, da je v ruski krvi mnogo tartarskega strupa. Ne morem si Leninevega značaja drugače raztolmačiti, da ne bi sodil, da je moralo v njegovih žilah biti nekaj mongolske krvi.

Kaj je Lenina gnalo, da je počel tako nikakor ne veliko, temveč strašno "delo"? Čemu je postal Lenin revolucionar, kakršnega svet še ni videl? Kaj je tega moža privedlo do tega, da je pahnul veliki ruski narod v prepad, ker mu je uničil edini organizaciji, katere je Rus imel, namreč carizem in cerkev? Kaj je Lenin ruskemu narodu dal, kaj mu je sezidal? Kaj mu pridobil? Kakor berača je pustil Lenin pri smrti ruski narod na cesti, oškropljenega od krvi milijonov in milijonov, da leži orjak brez moči, sosedom v zasmeh, in sam Bog ve, če si bo mogel kdaj opomoči.

Razlog do takega početja mora biti le dvojen, in ključ do teh razlogov je iskati v Leninovem značaju.

Lenin je bil pred vsem sanjač, ker Slovan. Socializem, marksizem, komunizem, boljšeizem... sama sanja, v kakršnih so sanjale in še sanjajo sanjave ruske duše... Kaj hočejo? Za čem stremijo s svojo revolucijo? Ako bi jih resno vprašal, in bi sami mogli resnično na vprašanje odgovoriti, bi se odgovor moral glasiti: Ničevno... znani ruski izraz, ki pomeni vse in ničesar. Hrvat, najbližnji brat Rusu, bi moral odgovoriti: Neznam! Sanjal je Lenin in sanjal in v teh sanjah je počel delo, ki ga le sanjač more početi, človek, ki nima pojma o realnosti, o resničnem življenju. V tem sanjačenju je Lenin divjal, da je postal za ruski narod "šiba božja," ker na njegovem imenu bo ostala kri, katero je ta strašni sanjač prilil za svoje sanje. Težko bi razsodil, v kolikor zadene Lenina za ta strahovit poizkus, uresničiti te sanje, moralična odgovornost. Bog sam ga je sodil in pomnila ga bo zgodovina.

Pa je bila v Leninu še druga duša, namreč tartar-

ska. Vladimir Uljanov je bil na gimnaziji razborit dečko, prekosil vse sovrstnike. "Perditio optimi, pessima," so rekli Latinci, po našem, ako zabrede razborit človek na slaba pota, potem gorje njemu in drugim. In zabredel je Lenin. Carizem mu je ubil brata, tako se poroča, in v Leninu je zaplapolal strahovit, tartarski srd, neukrotljiva želja za maščevanje. V tem barbarskem srdu je Lenin "delal," moril, ubijal, klal, divjal, kakor ni divjal še nobeden človek, kar solnce obseva svet. Lenineve žrtve štejejo na milijone, dočim so najhujši trinogi pomandrali morda stotisočere. Tu pa lahko rečem, da je postal Lenin grozno velik, si obtežil svojo vest, kakor še nihče. "Evening Post" v New Yorku pravi po pravici, da je on počenjal "the very eminence of infamy" in nadaljuje: "Sleherno zlo, ki je kdaj prišlo nad svet od začetka, je zajelo Rusijo, ko se je on (Lenin) prikazal... Našel je Rusijo kot narod, a zapustil jo je kot pustinjo, razorano, pokrito z grobovi, poškrabljeno s krvjo. Lenin je imel moč. Ravno ta moč pa je bila Rusiji v pogubo. Dobro je vse videl naprej. Kako, tedaj, da njegovo umirajoče oko ni moglo videti temnega prepada, v katerega je on pognal Rusijo? Ko bi se zbrali duhovi umrlih v Rusiji, da se snidejo z umrlim Leninom.

Stati bi moral sredi torišča, ogromnega kot Rusija sama. Na eni strani bi morale se vrstiti mase žrtev Rdečega Erda: kmetje, učenjaki, plemenitaši, sodniki, svečeniki, vojaki in delavci, vsi s svojimi ženami, svojimi deco, starci in pohabljeni. Prišli naj bi iz svojih plitvih, strašnih grobov, dvignili naj bi se iz blata rek, iz studencev, iz luž, mlakuž in iz svežih zaporov Čeka.

Na drugi strani naj bi se zbrali mrtvi, žrtve lakote in kuge, priprosti vaščani in kmetje, plahljive, mehke slovanske duše, ki so poginili vsled lakote in kuge, ki je sledila Leninu in njegovim sanjancem. Tudi ti so njegove žrtve.

Tiho, mirno, kakor je tiha le večnost, se bodo upirale oči teh umorjenih milijonov dol na Lenina. V zaduhli, mrzli sapi, ki brije iz dežele samih grobov, v tlečem žaru, ki sika izza mas umrlih bo stal Lenin na dan, ko bo sojen.

Cesar Viljem ima svoje zagovornike. Tudi Lenin jih bo imel. Pripovedovali bodo, kako dober je bil, a kar je bilo na njem dobrega, to bo pokopano z njegovimi kostmi. Kar on zapušča, so strahovite rane. Hudo, ki ga je on povzročil, bo ostalo za njim.

Na Nikolaja Lenina se bodo spominjali, kakor se spominjajo na Atilo, Alarika in Tamerlana. Morda je bilo za ruski narod dobro, da je nastopil Lenin, a za Lenina ne bo dobro.

RAZNOTEROSTI.

Čudežna rešitev izpod lokomotive.

Na veliki osrednji železniški postaji v Parizu se je te dni pripetil nanavedn dogodek. Dva železničarja, prvi strojnik, drugi kurjač, sta popravljala na postaji spodnji del na tiru lokomotive, ki je stala sama na progi. To delo sta morala opravljati vznak leže. Prišla sta takd počasi tudi do zaviračev, ki so bili trdno zaprti. Po neprevidnosti pa je kurjač med delom premaknil zavoro in lokomotiva se je začela premikati.

V naglici je ubogi kurjač popolnoma izgubil glavo. Zgrabil je za zavoro, da bi jo zaprl, toda v silni zmedenosti je storil baš nasprotno — odprl jo je še bolj nego je bila odprta prej. Za železničarja je nastopila grozna situacija. V smrtni nevarnosti sta se oprijela železja na lokomotivi. Dvignila sta se kolikor mogoče, od tal, da bi ne zadela z glavo ob železno tramovje med tračnicami. Lokomotiva je med tem nadaljevala vožnjo in sicer vedno hitreje. Železničarji, ki so videli to nenavadno premikanje dalje, si niso morali priti na jasno, kaj je vzrok celi stvari. Šli pa so vendarle telefonirati na bližnjo postajo in so naročili, naj se tam drveča lokomotiva ustavi.

Medtem pa sta reveža železničarja prestala prvi naval smrtnega strahu in sta prišla k sebi. Strojniku, ki je natančno poznal mehanizem lokomotive, se je posrečilo doseči zavoro in jo zapreti. Lokomotiva se je nahajala že na prostem tiru in je vozila vedno počasneje. Končno se je pogumni strojnik spustil na zemljo ter počakal mirno ležeč, da sta oddršla čezenj

lokomotiva in voz s premo-go. Potem je vstal, zdirjal za lokomotivo, skočil nanjo in zaprl zavirače. Lokomotiva se je ustavila in tako je bil rešen tudi kurjač, ki se je krčevito držal železja. Železničarja se pač morata zahvaliti le ugodnemu naključju in prisotnosti duha, da sta se rešila grozne smrti, kateri sta bila tako blizu.

Bivši portugalski kraljevi par na Rivijeri.

Pred par dnevi je dospel v Cannes bivši portugalski kralj Manuel, kateremu so portugalski monarhisti še nedavno ponujali načelstvo v odboru, ki naj bi zrušil republikanski režim v njegovi domovini. No, Manuel je monarhistične ponujanje odločil z zagotovilom, da mu je ljubeše živeti kakor privatnik in da žrtvuje temu na ljubo vse nesigurno natezanje za monarhistično prekucijo v Portugalski.

Najnovejši nakit za vrat.

Najnovejši nakit za vrat je kača, katero si je nadela neka ekscentrična londonska dama. Bila je prvič opažena v ugledni londonski restavraciji. Kača, ki je bila zvita okoli vratu, se je v svojem položaju očividno prav dobro počutila, istotako tudi nositeljica, ki je mirno zajtrkovala. Tako je, kjer je poleg dolgih las tudi kratka pamet!

Bivši saški prestolonaslednik — duhovnik.

Katoliški organ "Germania" poroča, da bo bivši saški prestolonaslednik Jurij letošnjo pomlad posvečen v duhovnika.

ŠIRITE LIST EDINOST

New York, N. Y.

Spoštovano uredništvo Edinosti: — Zadnje čase pride tupatam tudi v Vaš cenjeni list kak dopis iz našega velikega mesta, v katerem gledajo proti nebu največji nebotičniki, ki jih je moderna tehnika zamislila. Če bi hotel pisati o življenju v našem mestu, bi seveda stvari ne bil kos, pa tudi precej dolga storija bi bila. Kaj se v New Yorku vse ne zgodi. Drzni poizkusi zlikovcev, roparjev pri belem dnevu o polдне so čisto navadna stvar. Časniki, ki izidejo skoro vsako uro prinašajo na prvi strani senzacionalne vesti, ki prikazujejo, da se vsako uro kaj pripeti. Tajne sile so vedno na delu. Organizirane so in povečini svoje načrte izpeljejo, kakor jih zasnujejo. Če pa pridejo oblastem v roke imajo za seboj bogate prijatelje, ki jih zopet odkupijo. Tako gre naprej v našem svetovnem mestu, kjer tuji stopajo na ameriško grudo in se potem iščejo kruha širom Amerike, od tega hrupnega največjega ameriškega mesta tja do zlatih kalifornijskih vrat v San Francisco.

Tudi Slovenci, ki živimo v tem hrupnem velikem mestu imamo prijazno naselbino tukaj. Imamo svojo slovensko cerkev, svoja društva podporni in kulturna. Napredujemo vsestransko.

Da naselbina tako krepko napreduje imamo v prvi vrsti zahvaliti našega požrtvovalnega voditelja, g. župnika Benigen Snoja, ki se za Slovence v New Yorku veliko trudi. In dobri Slovenci so jim hvaležni zato, ker vedo, da trud je za njih korist in le za njih blagobit.

V sosedni Brooklynski naselbini, kjer živi tudi precejšno število naših rojakov pa deluje neumorno preč. g. župnik Kornelij Petrič. Tudi ta naselbina, odkar je prišel tja preč. g. Petrič izborni napreduje in kot vse kaže bo to še enkrat zelo cvetoča slovenska naselbina. Tako vidite se torej naši dobri rojaki trudijo v obeh naselbinah za svoj obstoj in napredek.

Kakor pa skoro v vsaki naselbini se nahaja tudi tukaj nekaj izrodov, ki hočejo dobro delo le ovirati in metati požrtvovalnim voditeljem polena pod noge, tako imamo tudi v naši naselbini ljudi, ki jim je zlasti verski napredek trn v peti. Kadarkoli župnika kaj priredi, se prireditve potem obrekuje in smeši. Pisalo se je indirektno v javnosti že o naših najboljših možeh, kot bi bili sami taki, ki ga radi cukajo, itd.

List "Gl. Nar.", ki izhaja v naši naselbini se kaže slovenski cerkvi in župniku vedno bolj neprijatelj. Pisec tega dopisa je dolgo časa molčal in prenašal neumestne zbadljive opazke. G. župniku, ki je vzor duhovnika ni prizanašal, tudi proti njemu je delal opazke. Prav isto je vršil proti Brooklynskemu župniku. Bril je norca iz njega indirektno, neupoštevajoč, da je on voditelj katoliških Slovencev v Brooklynu. Kadarkoli je bila kaka prireditev se je delalo indirektno opazke proti raznim uglednim rojakom, ki se trudijo za procvit naselbine. Ljudje so trpeli in prenašali to, misleč, da se neumni človek, ki je zato odgovoren končno streme in bo prenehal z bedastimi natolcevanji. Toda konca ni bilo. Rojaki so morali stvar rešiti sami. Posvetovalo se je z merodajnimi ljudmi, ki so stvar vzeli v roke in dosegli, da je sodnija posegla vmes in na-

redila temu konec.

G. N. pa sedaj zbada s svojimi neslanimi opazkami našega nekdanjega župnika preč. g. K. Zakrajšeka, ki se sedaj nahaja v Chicagi na župnijski sv. Štefana. Ker tega gospoda poznam osebno, kako je goreč za delo med katoliškimi Slovenci v Ameriki, vem, da jim je on največji trn v peti. G. N. mu sedaj daje vsakovrstne priimke. Kaj si o tem mislijo tukajšnji katoliški Slovenci naj povem, da neumnega človeka, ki je zato odgovoren prav pomilujejo. Gotovo je tudi, da chikaški Slovenci vidijo, kako grdo delo vrši list G. N.

Pri nas je list zgubil svoj ugled vsled neumnih čenč Petra Zgaga. Prisiljeni smo bili iti na sodnijo, kakor sem bil omenil. Pri listu so se baje silno hudovali. Toda Sakarjev gospod je mi naj oprostite, če jim povem britko resnico: da bodo tako ležali, kakor so si postlali. Vsake stvari je enkrat konec, te pa ni bilo. Zato smo ji morali narediti konec sami, s tem, da smo šli na merodajno mesto. In če še ne bo konca, smo pripravljeni narediti še nadaljne korake če potreba. Posledice pa nikar ne zvrčate na nas, ampak iste pripisite samim sebi, ker sami ste krivi, da je do tega prišlo.

To sem napisal zato, ker je list Edinost še ne dolgo tega prinesel poročilo o zaplembi knjige Petra Zgaga. Ni naša krivda, povdarim ponovno, pač pa vaša, ki se ob nas spodbikate in nas napadate z neslanimi opazkami. Če list G. N. in njegov urednik katoličanov ne more, naj iste pri miru pustijo. Da govorim odkrito, jaz ne bom šel nikdar radi kakega neumnega Terčka svoje versko prepričanje za-tajiti, pa magari se na glavo postavijo. In takih je nas mnogo. Če vi ne morete katoliških duhovnikov, pustite jih v miru saj vas nič ne stanejo. Mi farani katoličani jih vzdržujemo ne pa vi. Čemu torej vtikate svoj nos tja, ki ga treba ni.

Na drugi strani je pa morda dobro, da je G. N. pokazal svojo pravo barvo. Katoličani si bodo radi tega lahko naredili svojo sodbo o listu, ne samo v New Yorku in Brooklynu, kjer so jo že, ampak tudi po drugih slovenskih naselbinah po Ameriki. Zakaj prej ali slej morejo sprevide-ti, da tisti, ki njih napada ni vreden in ne zasluži njih podpore.

Pozdravljam vse vrle slovenske katoliške može v New Yorku, Brooklynu, ki so tako junaško nastopili. Prav tako pozdravljamo tudi vse ostale Slovence po Ameriki.

Resnicoljub.

Prijatelj človeštva.

Sodnik: "Vi ste dobro vedeli, da vaše sredstvo proti pegam vsebuje strup in ste ga vse eno prodajali. Ali vas ni nič vnet pekla?"

Zatoženec: "Seveda! — Zato sem pa na vsak zavojček pustil napisati: "pred ponarejanjem se svari!"

V kleti.

Gost (zasledivši krčmarja v kleti, ko je narejal vino): "Kaj, vi delate vino sami, pa pravite, da točite pristnega vipavca!"

Krčmar: "Ga moram narejati sam; saj človek če ga naroči, nikdar ne ve, če je res pristno!"

— Ako nisi zadnji mesec nič naredil za katoliški tisek, stori nekaj tekom meseca marca, predno se zaključi kampanja.

Ameriška Slovenka.

Pueblo, Colo.

N naše mesto se zadnje čase spreminja. Kmalu ne bo več starega Puebla. Posestniki premikajo svoja domovja, ker nameravajo v kratkem pričeti s kopanjem velikega kanala ki bo služil za odtok in bo obramba pred nevarnimi povodnjami, ki je že tolikokrat obiskala to naselbino. Vsled tega bo marsikateri dom premaknjen, ker bo tako zahtevalo delo kanala. Drugič pa so na novo zgrajene hiše tudi drugačne, kakoršne so bile pred povodnjo. Kdor je videl Pueblo pred osmimi leti ali vsaj pred zadnjo nesrečo povodnjo, bi se danes marsikje čudil, ker je narajeno vse drugače in spremenjenega mnogo.

Omeniti moram tudi žalostno smrt rojaka Joe Perko, ki se je ponesrečil dne 23. febr. Šel je zdrav na delo nič hudega sluteč. Na delu pa ga je zadela nesreča. Neka "šina" je padla na njega in ga precej do smrti ubila.

Pokojni je bil doma iz Ameriške fare na Dolenjskem. Za seboj zapušča žalujočo soprogo s tremi otroci. Star je bil 28 let. Žalujočim naše iskreno sožalje. Rajnkemu pa naj sveti večna luč in naj spava v miru v ameriški zemlji!

Kar se tiče naše cerkvene veselice, ki smo jo priredile matere članice Maternega društva, je precej dobro izpadla. Bile smo bolj po starokrajsko opravljene. En par jih je dobilo nagrade, ker so bile lepo po slovenskem narodnem načinu opravljene. Bilo je tudi več moških v narodnih nošah, kar je jako zanimivo, one, ki smo iz starega kraja prišli. Zabave je bilo obilo, kakor tudi smehu za stare in mlade. Vse je bilo veselo. Čisti dobček j ešel za barvanje cerkve Matere Božje.

Pozdravljam čitatelje širom Amerike!

J. M.

Calumet, Mich.

Cenjeno uredništvo: — Priloženo vam pošiljam tri nove naročnike za Edinost. Za nagrado si želim lepi križ, katerega slika je objavljena v listu. Težko je bilo dobiti nove naročnike, ker imajo ljudje polno izgovorov, a vendar se mi je posrečilo.

Pri nas vladajo stare razmere. Z delavskimi razmerami se nimamo preveč za pohvaliti. Dela je že, zaslužek pa ni kaj posebnega. V te kraje je prišlo zadnje čase mnogo nemških rudarjev iz starega kraja. Ljudje govore, da bo to škodilo ameriškim dosedanjim delavcem, ker bodo ti pripravljeni delati za nižjo plačo.

Tu gori na severu smo imeli hudo zimo, in še zdaj večkrat hudo pritisne. Snega smo imeli dovolj, da se ga ne bomo znebili zlepa.

Želim vašemu podjetju obilo uspeha, da bi list Edinost kar najprej postal dnevnik, ker ga tako radi čitamo. Naročnica iz Calumeta.

Chicago, Ill.

Cenjeni g. urednik: — Tudi jaz sem se namenila napisati par vrstic v vaš priljubljeni list Edinost. Zelo me veseli, da se je enkrat oglasila tudi neka prekmurska žena na našem ženskem kornerju,

pa še tako neustrašeno proti možem. Le tako naprej drage prekmurske žene, pokažimo se tudi me, da znamo tudi pisati in ne samo kuhati, akoravno že zdaj od začetka malo bolj slabo. Gdaj se že privadimo in potem bomo bolj spretne. Med nami prekmurci so imeli moža navado in jo še imajo, da ženske zapostavljajo, da smo samo za dom in za pred peč. Tega torej ne smemo dopustiti več, da bi se prekmurska žena tako zapostavljala. Zato bi pa apelirala — prosila na vse naše prekmurske žene, da naj pristopijo v katoliško žensko društvo sv. Ane, K. S. K. J. kjer se bomo večkrat skupaj shajale in pogovorile. Če ste v društvu je za vas drage prekmurske žene dvakrat dobro. Zavarovane ste za slučaj bolezni in zraven se boste izobraževale na mitengah. Tudi vaše otroke dajte vpisati v društvo. Če vam ga Bog vzame, bo vam prav prišlo, ko boste dobili za njim iz Jednote smrtnino. Se z njo vsaj nekaj stroškov pokrije.

Praf žalostno je na naših moških društvenih mitengah. Tam se kar naprej prepirajo. Nekateri mislijo, kako so modri, pa se samo hodijo kregati na mitenge. Potem pa še pravijo, da smo žene daleč za njimi. Od takih društev, ker se santo prepirajo prekmurski možje, bi morali fsi dobri možje in žene odstopiti. Zdej imamo lepo društvo, ki lepo napreduje društvo sv. Martina. H tem društvu pristopajte prekmurski možje, ker je res dobro katoliško društvo in ker bo vladal red in mir.

Naj še omenim dragim prekmurskim ženam, da je ta mesec kampanja za razširjenje lepega lista Edinosti. Dolžnost je tudi nas prekmurskih Slovencev, da pomagamo listu dobiti novih naročnikov. Zatu le na delo med prekmurskimi Slovenci, da se ta list zaneša v naše hiše in ne kake madžarske flike, ki jih še ne razumemo. Pa tudi pišimo večkrat v ženski korner in pokažimo, da smo prekmurske Slovenke naprej od prekmurskih mož.

Pozdrav fsem čitateljem zlasti fsem Prekmurcem. Edinosti pa želim veliko novih naročnikov.

Prekmurska Slovenka.

Holton, Mich.

Prosim Vas za mali storček, da priobčite te moje vrstice v vaš cenjeni in slovesni list Edinost. Da ne boste mislili, da se tukaj ne zanimamo za javnost sem sklenila vam napisati ta dopis. Seveda farmarji nimamo toliko časa za pisanje, kakor ga imajo po mestih, ker imajo po delu več časa. V zimskem času ga že imamo malo, pa tudi ne odveč, ker dela je dovolj, še več kakor ga more človek zmagovati tudi po zimi. Poleti pa je farmar obložen z delom čez glavo, na takrat pa še misliti ni na kak čas.

Oba lista Edinost in Ave Maria prav rada prebiram. Zlasti je zanimiv v tem letu list Edinost, ki je tako lepo razdeljen. Tudi žene smo dobile svoj korner, kar je za slovensko žensko veliko vrednosti. Kako je potrebno to za nas Slovenke. Tega se naj-

brže me še ne zavedamo dovolj. Tu je mesto, kjer lahko izmenjavamo žene svoje misli, se ena od druge učimo, bodisi gospodinjstva ali druge izobrazbe. Predvsem pa je treba, da se v tem kotičku naše žensko ohrani pri dobrem prepričanju katoliškega duha. Me žene moramo gledati, da bo po naših družinah živel katoliški duh, katerega se v tako veliki meri krade iz njih s slabim brezverskim časopisjem. Zato pravim se mi jako dopade naš korner.

Pred kratkim sem čitala na tem kornerju dopis, ki ga je pisala Mrs. H. M. o nekem Jožetu iz Ely, Minn. Tudi meni se krči srce, ker tudi med nami v naši naselbini je dosti takih Jožetov, ki so se dali preslepiti od rdečih gospodov, ki izdajajo umazane časopise.

Zato drage žene naša naloga je, da pazimo, da v naše hiše ne pride tak zamazan časopis, kakor je Glas Smrdobe ali Prokleta. Tudi Gl. Naroda ni nič boljši. Zanesimo v naše hiše rajši dobre liste kakor so Glasilo K. S. K. J. in naš za dobro stvar bojujoči list Edinost, ter Ave Maria edini nabožni list med Slovenci v Ameriki. To so listi, ki se borijo za resnico in pravico, ki kažejo slovenskemu delavcu pravo pot. Ti listi ne farbajo delavstva s frazami, kakor to rada dela rokleta, a kadar je delavec potrebi pa niti prsta ne dvigne v njegovo korist.

Zato pa drage Slovenke, ki boste čitale ta moj dopis na vas kličem, na delo ta mesec za naš bojujoči list Edinost. Pridobimo mu kar največ novih naročnikov, da s tem pridobimo nazaj naše zgubljene ljudi, ki so jih ti listi spridili in pohujšali. Zakaj tudi so vredni naše pomoči, ker ljudje so z neumrjočimi dušami. Mi jih lahko rešimo če le hočemo, vse kar je treba je, da se med nje zaneša dober list, ki jih bo prepričal in jim dokazal, kje je prava pot in kje ne. Zato prosim g. urednik pošljite mi nekaj stenskih koledarjev, ker te dni se bom podala na agitacijo za novimi naročniki. Tukaj smo bolj razdaljeni eden od drugega, vendar se bom potrudila kolikor bo v moji moči.

Mr. Rudolf Snider se prav pridno poslužuje svojega dela. Tudi vidim njegove dopise v listu Edinosti. Se precej dobro oglašajo o različnih predmetih s farmarskih krogov. Prav tako le tudi farmarji se naj večkrat oglašajo v javnosti. On je naredil dobro pogodbo z Mr. Hainzom. po \$3.50 za sto funtov, to bo lepa nagrada ako letina obrodi. Prav tako, mu jo prav privoščim, kakor tudi vsem drugim, ki se bavijo s temi pridelki.

Te dni sem pristopila h društvu tukajšnjega katoliškega ženskega društva v Brunswicku, kjer jih je že dosti. Katoliške Slovenke pristopite v to lepo društvo.

V verskem oziru prav lepo

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO!

Rojakom Slovincem naznanjam, da sem pričel na svojo roko mizarstvo in tesarsko obrt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravilo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Varnišam in vsa druga dela spadajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoyne Ave.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 2115.

napredujemo, ker imamo sedaj stalnega duhovnika Rev. Father Homana. Službe božje imamo sedaj vsako nedeljo in tudi ob delavnikih je sedaj sv. maša na Brunswicku. Bog jih ohrani mnogo časa med nami, da bi razširili božje nauke kar najbolje.

Sedaj pa skončam s svojim dopisom in prihodnjič se naj oglasi pa zopet katera druga

iz naše naselbine, da bomo imele besedo vsaka en čas. Slovenke, kolikor vas še katoliško misli, junaško na dan, da se žensko v resnici oživi za resnico in pravico. Pozdravljam vse naročnike in naročnice tega lista, kateremu želim kar največ mogoče novih naročnikov.

Mrs. M. Debelock.

Kako danes sodijo?

— Kako je z vašo pravo? — vpraša notar seljaka kje v Zagorju.

— Bogme, slabo. Obsodili so me. Tri mesece so mi ložili!

— Je li mogoče?

— Kako bi ne bilo? S vrag bi danes dobil pravo, ako se sodi po krivičnem zakonu.

Še en mesec

Razpisane nagrade za nove naročnike veljajo že za mesec dni to je celi mesec marec. Rojaki in rojakinje, pojdite ta mesec na delo in zanesite katoliški list Edinost v vsako slovensko hišo v Ameriki!

ZA PET NOVIH CELOLETNIH ALI ZA DESET POL-LETNIH NAROČNIKOV

bo dobil vsakdo po šest komadov žlic, večjih in malih, šest vilic, šest nožev in nož za maslo vse lepo poniklano, kakoršno ostanejo trajno. Vse je vloženo v lepi baksi narejeni iz javorjevega lesa. To bo krasen spomin, ki bo vas leta in leta spominjal, kdaj da ste agitirali za katoliški list Edinost.

Ta nagrada bo zlasti prav prišla za naše gospodinje. Tudi imate priliko da si nabavite lepe namizne stvari brezplačno.

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo krasen VOJAŠKI DALJNOGLED, ki je jako močan. Daljnogled je v lepi usnjati škatlji na jermenu, da se ga nosi na ramenih. Je jako lep dar za vsakogar.

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo KRASEN POZLACEN KRIŽ, ki je 12 col in pol visok in je pravi kras za vsako katoliško hišo. Zlati pride prav, ko pride duhovnik v hišo h bolnikom. Lepšega dara za krščansko hišo ni, kakor lep križ, ki človeka spominja na Križanega, ki je za nas trpel. Naj pride ta križ vsako slovensko katoliško hišo kot spomin, na agitacijo za list Edinost.

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE

dobi vsakdo lepo močno električno SVETILKO "FLASH LIGHT," ki je močno narejena in ima tudi močno baterijo. Ta luč je zelo pripravna za ponoči, kadar jo človek potrebuje. Zlasti je dobra za rudarje v rudnikih. Tudi to je lep spomin za vsakega.

ZA ENEGA NOVEGA NAROČNIKA ALI DVA POL-LETNA

dobi vsakdo lep žepni nož in lepe poniklane škarje, kakor vidite oba komada na tej sliki. ZA ENEGA POL-LETNEGA NAROČNIKA pa dobi vsakdo en žepni nož ali pa ene škarje, katero že si hoče izbrati.

Tako je razpisana za vsakega lepa nagrada. Rojaki sedaj pa na delo in pokažimo tekom teh dveh mesecev, ki sta določena za nabiranje novih naročnikov, kaj zmoremo, ako hočemo. Naj v tem času kaj stori sleherni naš naročnik za svoj katoliški list Edinost.

EDINOST

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILLINOIS.

Grdina in Sinovi

PRVI SLOVENSKE POGREBNE ZAVOD V CLEVELANDU

1053 East 62. Street.

Telephone: RANDOLPH 1881

Sledovi medvedjih krempljev.

Prevel P. Blanko Kavčič, O. F. M.

XV.

Zdravila, katera so žene rabile, so odpravila otekline z dečkove noge tako, da je mogel Pavel takoj drugo jutro nadaljevati pot. Ker se jim je pa zdelo pametno, da ga ne bi pustili veslati, zamenjal je prostor s Jolietom. Indijanci so mu preskrbeli nekako preprogo iz bičja, ki so jo razprostrli na dnu velikega čolna in tako je mogel celi dan ležati. Potniki so dosedaj preveljali že več kakor 200 milj. Takoj po odhodu iz vasi Menominov so prišli do ustja majhne reke, ki se danes imenuje Fox River (Lisičja reka). Na obrežju te reke in v bližini današnjega mesta Green Bay je živel "Ognjeno" pleme. Tudi te je spreobrnil p. Allouez in je spadalo med najbolj ukaželjne rodove zapadno od Michiganskega jezera. Misijonarju je bilo v veliko tolažbo, ko je zagledal sredi vasi velik križ in našel rod, ki je hrepel po nebeskih naukih. A na njegovo žalost se ni mogel dolgo zdržavati med njimi. Koče niso bile napravljene iz drevesnega luba, ampak pletene so bile iz bičevja, ker drevesa so bila v nižje ležečih močvirnatih krajih redkost. Žitna polja so okroževala vas, tudi vinska trta se je ovijala po drevju in grmovju.

Od te vasi dalje ni prišel še noben Francoz. Potniki so uzeli zaradi tega dva vodnika s seboj. S strahom in radovednostjo pomešanimi občutki so se odpravili dalje in obrnili konice svojih čolnov v vodo, katero še nikdar ni rezalo veslo bledoličnika. Polagoma so si rezali pot po vodi Fox Riverja, veslali so čez široko jezero, današnje Winnebago, potem so pa zopet zaveslali v gornji tek iste reke. Nihče se ni zabaval na tem potu bolje kakor Pavel. Ležal je na svoji preprogi z glavo uzvišeno dovolj, da je mogel leže opazovati vse, kar je bilo okrog njega. Z nikdar utrudljivim zanimanjem je opazoval menjajoče se prizore. Zdal je bila želva, ki je vsled udarca vesel prestrašena iz spanja izginila v svoje blatno stanovanje, zdaj je bila zopet tropa rac, ali kosov, ki so kričaje zleteli iz bičevja, zdaj zopet plašna srna, ki je sluteča nevarnost planila med grmovje, čeravno v teh krajih doslej še nikdar ni zagromela puška noseča smrt, ali se razlegal doslej še nikdar človeški glas. Tu so stale smreke v nepretrgani vrsti prav do brega, tam so se zopet zabelile gručice brez, ako je bilo pa gričasto, so bili grički obrasli s hrastovi in kostanji.

Veslali so neprestano proti jugo-zahodu. Kolikor dalje šli, tem bolj se je ožila reka ter je bila včasih tako zasedla z bičevjem in rižem, da si še celo indijanska vodnika nista vedla pomagati ter so le s težavo rili naprej. Večkrat so potniki morali izstopiti in tudi celo uro iskati plovno vodo. Šele popoldne sta Francozom naznanila, da bo treba čolne zadeti na rame in jih prenesti k drugi reki.

Ker je bila voda plitva in obrežje strmo, izstopili so Francozje in Indijanci iz čolnov, potegnili so jih na suho in jih zadeli na svoja ramena ter jih prenesli v neravno preoddaljeni Wisconsin ali Meskousing River.

"In to naj bi bila reka," usklikne Marquette, ko je gledal njene hitre in bistre valove, "ki naj bi nas prinesla k veletoku Nove Francije?"

"Ako so naši računi pravi, mora nas na svojem hrbtu prinesiti k Mitchisipiju," odgovori Joliet, "ko je previdno jemal s svojih ramen čoln, katerega je prinesel z Dorvalom.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v Vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljšo postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo!

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljke se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potem brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.

"Kakor kaže tek vode in po času sodeč, v katerem smo dospeli do te reke, so bili naši računi doslej točni," pravi misijonar, se odkrije in pogleda nazaj, če so vsi člani ekspedicije skupaj.

"Zahvalimo se Bogu," pravi nato, "da je doslej podpiral naše podjetje in prosimo ga, da bi nas tudi odslej vodil po pravem potu."

Vsi padejo na kolene in molijo tiho nekaj časa. In v resnici, kraj in čas bi prisilil še marsikatero drugega na kolena k molitvi. Potniki niso stali samo na bregu nepoznane reke, kamor še nikdar ni stopila noga belokožca, ampak nameravali so tudi zapustiti vodovje osrednjih jezer in se prepustiti brzini reke, ki jih bo nesla v negotovost. — Morda jih tok reke prevrže čez globoki vodopad. Ali jih morda ponese do tihega oceana, ali morda proti Floridi, ali k velikim rekam, katero so iskali. Vse to jim je bilo neznano.

"Sedaj nam vsaj ne bo treba veslati," pravi Latoupin prvi po končani molitvi.

"Ravno to je pri molitvi tudi meni padlo v glavo," oglasi se Peter.

"Potem bi pa vidva morala še enkrat moliti," pokara ju misijonar smehljaje.

"No, hvalim Boga, da nam je preskrbel po tolikih dnevih veslanja tudi malo počitka. Saj smo, odkar smo šli od doma morali vedno navkreber."

"Težko delo je bilo to, zaslužite vso pohvalo," pohvali Marquette. Dorval je medtem preiskaval čolne, da vidi, ako se niso morda urinili kamenčki vanje. Potem pa pravi: "Morda bi bilo bolje, ako tok reke ne bi bil tako deroč, ker pomisliti morate, da moramo še tudi domov."

"Pusti jutrajšnji dan skrbeti zase," pravi Peter. "Ako najdemo veletok, bomo tudi zastavili vse sile, da prinesemo sporočilo v Quebec."

Pomagajte svojemu zdravju!

DOBRO ZDRAVJE zavisi od dobrih zob. Zato nihče dovolj zgodaj ne prične skrbeti za svoje zobe.

Ničesar človeka bolj ne zadovoljuje, kakor lep nastav lepih zob. Nič pa ni bolj neprijetnega kakor krivi, oškrbjeni in objeti zobje. Tudi od zob je odvisen človekov vseh. Pa tudi veliko bolezni, revmatizem, paraliza, itd. izvira od slabega zobovja. Neprebava, nervoznost je vzrok zobovja. Mi specializiramo z izdelovanjem zobnih kapic, ustnega mostovja in vse kar spada v zobozdravniško delo. Izdiramo zobe brez bolečin.

NAŠE CENE SO JAKO UGODNE!
Naše cene so jako ugodne!

New York Dental Parlors

1958 W. 22nd ST. (In Robey St. corner.) CHICAGO

IZRAZITE SE CVETLICAMI!

Najbo kakoršnakoli priložnost — ob rojstvu — smrti — veselju — žalosti — ali karkoli, najlepše se izrazite s cvetlicami. Pri nas dobite najlepše "puščice" za ženitovanja. — Za smrtne slučaje dobite pri nas najlepše vence.

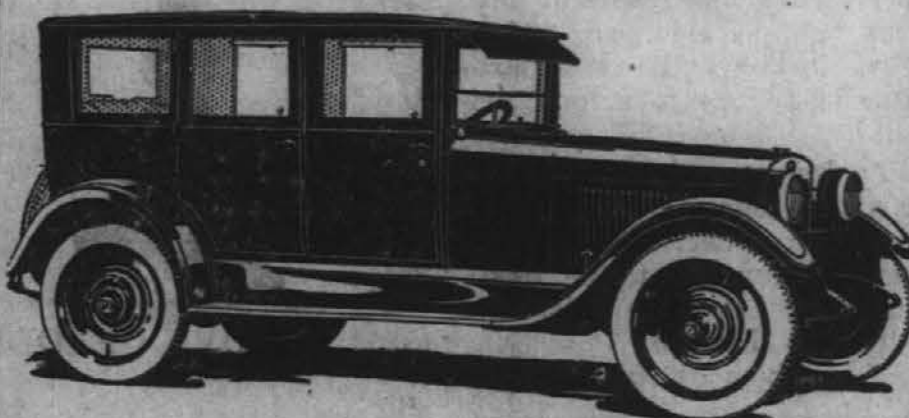

Cvetlice pošiljamo tudi v druge kraje. Naročite lahko po telefonu ali brzojavu.

FRANK JINDRICH JR.
FLORIST AND DECORATOR

2127 W. 22nd Street, CHICAGO, ILL.
Phone CANAL 1787

SPOMLAD JE TUKAJ!

Lepi "COLUMBIA SIX" pa tudi!

SLOVENCEM V CHICAGO IN OKOLICI!

Naznanjamo, da smo otvorili prvovrstno trgovino z avtomobili. Predvsem vam povemo, da prodajamo najboljše avtomobile, ki jih je mogoče kupiti za denar. Ti so "COLUMBIA SIX" avtomobili.

Prodajamo tudi že rabljene avtomobile najnovjših modelov vsake vrste, za katere damo isto jamstvo kot popolnoma nove.

Mi umivamo, čistimo, poliramo avtomobile po najnižjih cenah. Naša garaža je odprta noč in dan! Naša prvovrstna popravilnica avtomobilov je vam na razpolago vsaki čas. Imejte nas v svojem spominu!

Kot Slovenec se vsem najlepše priporočam za vse slučaje.

CICERO AUTO LAUNDRY & SALES

STEVE CIGAN & CO.

5335—37 WEST 25th STREET, CICERO, ILL.
Phone: Cicero 8284

Rojakom izven Chicago, ki želijo naročiti kaj po pošti dostavljamo točno in hitro vsako vrstne avtomobilске izdelke.

Iz Kostanjevce na Krasu.

V naši vasi je po vojni prav res žalostno. Pred vojno je bilo pri nas 1000 prebivalcev, danes pa šteje naša občina še komaj 500 duš. Nekaj jih je padlo v vojni, drugi so pomrli v begunstvu, mnogi si se stalno naselili v Jugoslaviji, precej jih je odšlo za vedno v Trst itd. Pred vojno smo imeli dve izobraževalni družbi, zavarovalnico za govejo živino, hranilnico in posojilnico, samostojni poštni urad, lepa občinska napajališča, do 6 obč. vodnjakov, a vsak kmet še svoj vodnjak; skroz našo vas se je vila lepa cesta. Danes pa je vse razbito. Hiš se je vpostavilo komaj polovica, cerkve še nimamo; polja so še vsa močno poškodovana; cesta, ki pelje iz Gorice v Trst skozi našo vas se nahaja v takem razsulu, da je žalostno in sramotno. Vodovod sicer imamo, toda vode ni. Vodo moramo iskati v starih vodnjakih, po grapah kot živina. Plačati pa bi morala naša občina do 2000 lir za vodo. Pri vsej revščini moramo še trpeti, da nam ljudje, ki nabirajo žico in drugi vojni material zažigajo senožeti, gmajne, mlada drevesa, tako da nimamo niti dovoljno stelje za živino.

Iz Gaberja na Vipavskem.

V nedeljo dne 3. februarja se je pripetila v naši vasi pri ljubljenemu in vzornemu mladencič Paganu Silvestru neprijetna in huda nesreča. Z bratom Tomažem sta šla med poljskimi potmi po opravkih proti Ponikvam. Poljski čuvaj, ki ne zna rabiti orožja, je takoj in brez vsakega poudarka streljal na oba brata z lovsko puško. Zadel je P. S. ter ga rani najbolj hudo v roko, hrbet in boko. Vlovil je 25 šiber. Revez bo za več časa nesposoben za delo.

Smrt blagega koroškega duhovnika.

V Železni Kapli je umrl tamkajšnji župnik in duhovnik Matevž Germ, vnet in blag duhovnik in zvest sin

svojega naroda. 14 let je župnikoval v Kapli in doživel končno razdejanje ob vpadu vojskverovcev, ki so mu župnišče popolnoma podrli in uničili velik del njegovega imetja. Odpustil je vsem in vsem delil le dobrote. Zato je končno zmagal tudi srca svojih nasprotnikov in ko je umrl, so se vsi solzili za njim. Bog mu bodi večni plačnik.

Obramba.

Sodnik: Zakaj ste prinesli ta kol s seboj?

Obtoženec: Naj oprostijo gospod sodnik, na papirju, ki sem ga dobil, piše, da naj prinesem s seboj vse, s čimer se morem braniti, pa sem mislil, če ne bo dosti niti ta kol, pa bogme ne bo niti sekira.

GOITER

Golše v vseh oblikah se zdravijo breznoža, bolnišnice, bolečin in neprijaznosti z odkritjem evropskih znanstvenikov Mardol Laboratory. Ki je indorsirano po največjih svetovnih zdravnikih. Na stotine zahvalnih pism prihaja dnevno. Ne obupajte! Ako so tudi vsa druga zdravila neuspešna, pišite po brezplačni cenik, ki bo vas natančno poučil o vsaki obliki golša in o uspešnem zdravljenju proti njim. Vas ne stane nič. Pišite še danes, ker odlašanje je nevarno.

MARDOL LABORATORY
Dept. 1074

1723 N. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

J.KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ
JA. KLIČAVNIC IN
STEKLA.

Naibolše delo, nainižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, vkladam stenski papir.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastoj.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Podpisani naznanjam na razna vprašanja, da še izdelujem in popravljam harmonike in to stalno od leta 1894. nisem še nič drugega delal: Zato mi jih le pošljite v popravo in boste imeli zopet pravilno uglašene harmonike. Tu si vzemite naslov:

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd Street, Cleveland, Ohio.

Pozor Slovenci v Chicago!

Ako želite kupiti in prodati posestvo, lot, trgovine, prodajam jaz in kupujem za vas.

Naprodaj imam nad 100 hiš velikih in malih v bližini slovenske cerkve in šole. Cene od dva do sto tisoč dolarju.

Naprodaj imam dobro poznano slovensko gostilno. Se proda poceni.

Moje 20 letno poslovanje in kot prvi trgovec s hišami in zemljišči v Chicagi vam jamčim, da boste pri meni vedno točno, pošteno in zadovoljno postreženi.

Oglasite se pri meni, da vam jih pokažem.

MARTIN LAURICH
REAL ESTATE OFFICE

1900 WEST 22nd PLACE CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 5777